

ВЕЛКО МИЛОЕВ
ДУБЛЬОР В ГЛАВНАТА РОЛЯ

chitanka.info

1.

Да се изкачваш по гигантска полусфера от стъклопласт с радиус над петдесет метра, е равносилно да се изкачваш по свършено гладка и отвесна стена. Поне в началото. Предимството на понижена гравитация се ликвидираше от неудобствата на скафандъра. И все пак този юнак О'Дел напредваше. Мъчително бавно, но напредваше. Специалните ръкавици и обувки плътно прилепваха към хлъзгавата повърхност на огромния похлупак на оранжерията. Той внимателно отлепваше първо лявата си ръка и я преместваше двайсетина сантиметра по-горе, после — десния крак, после — дясната ръка. Под него стотици очи го следяха с тревога. Тялото му се открояваше като тъмно петънце на фона на звездното небе. Впрочем мнозина нямаха сили да наблюдават тази съдбоносна борба и седяха, скрили лице в ръцете си.

Когато метеоритът попадна в енергетичния блок и предизвика неукротим пожар в най-голямата станция на Пандора, О'Дел пръв откри варианта на спасението. Под неговите команди тези, които оцеляха, се отправиха към оранжерията. Зад тях автоматичните шлюзове отрязаха поредния участък от станцията, разхерметизиран от огъня и взривовете. Комендантът О'Дел правилно бе оценил ситуацията — дългият коридор, който свързваше станцията с оранжерията под бедната на кислород атмосфера на Пандора, бе лош път за огъня. О'Дел мина последен по него, загубил една ценна минута, за да облече единствен от всички скафандъра си. При един от шлюзовете по средата на коридора той загуби още три минути, за да демонтира няколко секции. Оранжерията окончателно бе отрязана от огъня. Едва тогава влезе при другите.

Под огромния похлупак хората бяха осигурени с въздух, вода и храна до идването на спасителните отряди. Колонистите мълчаливо наблюдаваха как огънят унищожаваше станцията. О'Дел незабелязано ги обхождаше с поглед и отчиташе липсващите и оцелелите.

И точно когато всички мислеха, че най-страшното вече е минало, едно от децата с ужасен вик посочи тъмната сянка на гигантския паяк, който бързо пълзеше по купола на оранжерията. Разбира се, това хищно същество приличаше на паяк само по формата, но не и по размерите си. От всички зверове, които бе създала суровата природа на Пандора, този беше безспорно най-опасният и най-коварният. Освен с ужасяваща външност и цяла гама от разяждащи отрови Пандора го бе надарила и с едно непознато и невероятно шесто или шейсет и шесто чувство, с някаква дяволска интуиция или кой знае още какво. И този инстинкт му бе помогнал да долови безпомощността на многобройните си жертви и да избере най-уязвимото място за атака. Само след минута съществото бе на върха на купола и химикалите от утробата му започнаха да рушат тънката обвивка, която отделяше хората от смъртоносната атмосфера на Пандора.

О'Дел напразно повтаряше командите в микрофона на радиоуправлението. Навярно роботите пазачи бяха призовани от централния компютър по време на аварията и бяха загинали в огъня. Само О'Дел имаше скафандър. Всички погледи бяха обърнати към него...

Сега комендантът беше по средата на пътя. Тук наклонът беше по-малък и той можеше да си почине. Позволи си само десетина секунди. Паякът вече беше пробил първия пласт на купола. Трябваше му още няколко минути, за да си проправи път и след като въздухът със свистене напусне оранжерията, да се провере през отвора и по собствената си нишка да се спусне при хората. А те щяха да бъдат вече мъртви.

О'Дел продължи изкачването. Вече приближаваше хищника. Паякът, доловил приближаването на противника, се размърда и се запъти насреща му, протегнал дългите си отровни пипала. О'Дел спря за миг и извади пистолета си. Продължи да се катери.

Камерата го показва отблизо — черен силует върху жестокото звездно небе. Самият той пълзеше вече с ловкостта и пъргавината на насекомо, макар едната му ръка да бе заета с пистолета.

Паякът се хвърли стремглаво напред. О'Дел замръзна, прилепнал до прозрачната повърхност.

— Това е той! Той е! Същият! Познах го! Бога ми, той е, този негодник! — дребната фигурка на Келвин затулваше екрана на

зрителите, които седяха зад него. Крещеше и размахваше ръце като обезумял. Разнесоха се подсвирквания и недоволни възгласи. Някой отзад се надигна и го натисна в стола.

Стреснат, но не загубил яростта си, присвит на две, под свирканията на публиката Келвин се запъти към изхода.

2.

Брайън Екълз, един от директорите на „Тотал Електроникс“, завърши живота си при странни обстоятелства. Това, което остана от него, бе намерено в розовите храсти точно под разбития прозорец на неговата стая на 50-ия етаж в „Секюрити ин“.

Хотел „Секюрити ин“ бе предпочитан от директори, бизнесмени, банкери и държавници не поради снобския блясък на неумерените му цени, а главно заради изключителните мерки за сигурност, предлагани на гостите. Липсата на увеселителни кътчета целеше да предпази посетителите от порока, но не от този, който може би се таеше в собствените им заможни души, а по-скоро от порочната страст на една немалка категория личности, склонни да си играят с живота на ближния и да пожелават парите му. Посетителите обядваха в собствените си апартаменти, обслужвани от спретнати андроиди. Това бе голямо предимство, тъй като сред техните среди поне на този етап корупцията и престъпността бяха сравнително ограничени, а профсъюзните идеи нямаха почти никаква популярност. Последното впрочем бе лесно обяснимо, защото законът не позволяваше тези честни труженици да бъдат произвеждани с коефициент на интелигентност повече от 20. Друга забележителност бяха компютрите, които управляваха ключалките на апартаментите, като сверяваха отпечатъците от пръстите на обитателите, но само за да пристъпят към специален тест под формата на пристрастен разпит за определяне трезвостта, вменяемостта и волевата активност на собственика, пожелал да отвори вратата и да излезе. Тестът се усложняваше през нощта и особено ако някой бе минал по коридора през последните трийсет минути. За посещения, разбира се, не можеше да става и дума.

И все пак мистър Екълз бе намерил начин да огорчи администрацията на „Секюрити ин“, разделяйки се със скъпоценния си живот под стените на хотела, малко след като го бе напуснал по един екстравагантен начин. При това няма никаква ирония или фалш в

определението „скъпоценен“ — животът на мистър Екълз бе именно такъв ако не за някой друг, то поне за притежателя на „Секюрити ин“, и в случая критерият не беше общохуманен. Това, което не можа да утеши напълно притежателите, но все пак облекчи работата на криминалния инспектор Кларк, бе обстоятелството, че в тези трагични минути мистър Екълз е бил сам, тъй като при описаните условия обратното бе трудно да се допусне.

Това, което остава от директора дори на една голяма фирма след свободно падане от петдесетия етаж на „Секюрити ин“, малко се отличава от това, което би останало от по-малко състоятелна личност, тъй като и най-скъпият костюм губи своята елегантност при подобни обстоятелства. И все пак малко се отличаваше, защото при падането не бе пострадал изключително редкият и скъп наркотик, намерен в кръвта на Екълз. Последното обстоятелство почти напълно освободи криминалния инспектор Кларк от задължението да използва въображението си за служебни цели. Общо взето, всичко бе ясно.

3.

— И така, мистър Келвин — нападателно започна Бейли, — вие твърдите, че сте станали свидетел на убийството, нали така, мистър Келвин, на *убийството* на господин Екълз?

Инспекторът Бейли беше все още млад, макар че всъщност би могъл да бъде и на средна възраст, беше, разбира се, среден на ръст, нито пълен, нито слаб, имаше сини или черни, а може би дори пъстри очи и не носеше брада и мустаци, което безспорно нямаше никакво значение. Беше облечен... Всъщност не е важно как беше облечен, така че спокойно можем да оставим това.

Дребният човечец насреща му съсредоточено търкаше очилата си, без да вдига поглед към инспектора.

— С ваше разрешение, господин Бейли, намирайки се тук, пред вас, ще си позволя да се изразя малко по-предпазливо. Нека приемем, че съм станал свидетел на известни обстоятелства около... е-е-е... неестествената смърт на господин Екълз.

— Споделете ги, мистър Келвин, споделете ги — задушевно го подкани Бейли.

Келвин потръпна от явната насмешка и презрение в тона на инспектора. Вече съжаляваше, че бе решил да дойде тук, Бейли бе доловил това и не скриваше отношението си към смутения човечец.

— Работата е там, мистър Бейли, че аз бях в хотела през онази нощ.

Това очевидно нямаше очакваното въздействие върху инспектора.

— Точно над стаята на нещастния господин Екълз... Бях в града по делото на Томсън и Мартс. Аз съм адвокат, мистър Бейли, беше важно къде ще отседна.

— Вярвам ви, че сте имали сериозни основания да бъдете в „Секюрити ин“ — каза Бейли. — Продължавайте, мистър Келвин.

— Вече спях, когато иззвъня телефонът. Беше грешка, търсеха някой си Харли. Телефонът беше на масичката между леглото и

прозореца и когато се протегнах да оставя слушалката... Мистър Бейли, не знам дали можете да си представите какво ще изпитате, ако видите човек зад прозореца си на 51-ия етаж, и то през нощта, но уверявам ви, това е нещо, което се помни цял живот...

— Кого видяхте? — Бейли бе заинтригуван.

— Човека от филма! — почти извика Келвин. — Сигурен съм, че беше той.

— Той висеше на нещо, така ли?

— Не, мистър Бейли, той сякаш беше залепнал за стъклото и пълзеше по него като паяк. Пълзеше надолу.

— Но как го познахте, мистър Келвин, било е нощ?

— Да... беше тъмно, но понякога фигурата и движенията на човека са по-характерни от лицето му. След като видях как го правеше във филма, съм сигурен, че беше той. Същата невероятна ловкост и гъвкавост.

— И какво направихте, мистър Келвин?

Келвин извади кърпичка и избърса потта от врата си.

— Не знам какво би направил някой друг на мое място, господин инспектор, но аз не направих нищо. Аз просто се вцепених. Тъкмо се бях посъвзел и се готвех да позвъня на администрацията, и той мина отново, този път нагоре. Мистър Бейли, това ме довърши.

— И нищо ли не чухте през това време?

— Не, не — рязко възрази адвокатът. — Стените и прозорците на „Секюрити ин“ не пропускат никакъв звук.

— И дори после, когато научихте за смъртта на Екълз, не съобщихте нищо?

Келвин неспокойно се завъртя на стола си.

— Мистър Бейли, бях толкова уплашен, че побързах да напусна хотела. Дори не бях сигурен, че всичко е било истина. После прочетох във вестниците за смъртта на Екълз. Но всичко беше така описано... Сигурно самоубийство, всичко говореше за това. Аз съм адвокат, мистър Бейли, не мога да си позволя да разказвам за хора, които пълзят нощем по прозореца ми. Никой не би ми повярвал. Аз самият не си вярвах, какво остава за другите... но във филма, когато видях отново този човек, когато видях как всъщност го прави... Имаше доказателство, че това е възможно! Всички видяха как го прави.

— Но вас са ви разпитвали. Защо вие като юрист не сте казали истината?

— Казах истината, мистър Бейли! Питаха ме дали не съм чул нещо. Истината е, че нищо не съм чул. Никой не ме е питал дали не съм *видял* нещо.

Бейли мълчеше и разглеждаше оценяващо наежения Келвин.

— Гледайте този филм, мистър Бейли — тихо каза адвокатът.

4.

— Чарли Трејвис, 43-годишен, от Чикаго, търговец на недвижими имоти. Така се е регистрирал в „Секюрити ин“. Компютърът на рецепцията разпозна снимките му от филма измежду неколкостотин други. Това, разбира се, не означава, че той наистина е Чарли Трејвис. Още повече, че във филмовата компания „Сайънс Фиърз“ се е представил с данни, в които се натрапват известни различия — Джексън Лий, 35-годишен, от Филадельфия, каскадьор. Естествено напуснал както хотела, така и компанията. — Бейли си пое дъх и направи многозначителна пауза. — И така каскадьорът Лий от филма наистина е бил през онази нощ в „Секюрити ин“!

— Това не е улика — вяло възрази комисарят Роситър. Той бе пълна противоположност на инспектора Бейли. Поне външно.

— Не е — съгласи се Бейли. — Улика е фактът, че в хотела е поискал не просто стая, а точно стая 51–02, тоест стаята, която е непосредствено над тази на Екълз и която само минути преди това е била заета от адвоката Келвин. Поради това Лий се е задоволил с 52–02, тоест още един етаж по-горе, но пак над стаята на Екълз.

Бейли предизвикателно погледна Роситър, но комисарят мълчаливо го подкани да продължи.

— И така можем приблизително да си представим събитията от онази нощ и малко преди нея. Трејвис или Лий, или както и да се казва този кучи син, взема едномдневен отпуск от „Сайънс Фиърз“. В неговото куфарче има чифт от специалните вакуумно-адхезивни ръкавици и обувки, изработени специално за филма, спрей с концентрат, който разтваря стъклото, и пистолет, зареден с ампули с наркотик, защото онези идиоти от „Сайънс Фиърз“ снимат всичко на живо и имат малък вивариум с гигантски паяци от Пандора, които наистина не могат да разяждат стъклопласти, но се нуждаят от този скъп наркотик, за да се гърчат по най-изразителен начин.

— Това обяснява защо в куфара не е имало и паяк — подигра се Роситър.

— Но може би е имало място за парите на Екълз — не се предаде Бейли. — И така късно след полунощ той пропълзвява от своя прозорец пред прозореца на Келвин и в този момент...

— Звъни телефонът в стаята на Келвин. По грешка. Дяволски лош късмет за Лий и дяволски добър за инспектора Бейли.

— А може би просто някой е знаел. Някой, за когото е било важно не да помогне на Екълз, защото тогава би позвънил на него, не и Лий да бъде заловен, защото в този случай би се обадил в полицията, а само да бъде видян! — Бейли удари с длан по масата под носа на Роситър, за да придаде по-голяма изразителност на думите си. Роситър не мигна.

— По-нататък. Лий прави в стъклото една малка дупчица, колкото да изстреля през нея ампулата с опиата в тялото на спящия Екълз, после — една малко по-голяма дупка, през която отваря отвътре прозореца, влиза, прибира си ампулата, може би извършва още нещо важно, за което засега не знаем, след това и двамата излизат през затворения наново прозорец — Екълз пръв и с помощта на Лий поема естествено надолу, а самият Лий се отправя в обратна посока към стаята си, при което довежда до шок бедния мистър Келвин. На сутринта напуска хотела, преди тялото на Екълз да бъде открито сред гъстите храсти в градината.

Инспекторът доволен се отпусна в креслото си и изгледа победоносно Роситър.

— Слушай, Бейли — каза спокойно комисарят, — накарай ме да повярвам, че тази фантастична история не е плод на романтичната тя душа и на служебната ти неудовлетвореност. Нали не са ти платили, за да ме компрометиращ с тази приказка точно преди изборите?

Бейли не каза нищо. Само извади от джоба си малко пликче и изсипа пред Роситър купчинка стъкълца. Всяко от тях имаше освен остриите като при счупване ръбове и по един заоблен край, сякаш разтопен от огън.

Роситър го погледна въпросително.

— Позна — каза Бейли. — Намерих ги около мястото, където се е приземил Екълз.

Комисарят въздъхна.

— Добре, Бейли, добре. Търсете този човек. Но не вдигайте шум. Случаят официално е приключен. Не ми трябва неразкрити убийства

точно преди изборите. Така че... не бързай, Бейли.

5.

За да разберем защо при подчертаната сдържаност и обяснимата незаинтересованост на един полицейски началник неговият подчинен проявява почти непозволено усърдие и с първия ракетоплан отива чак на другия край на света, трябва да знаем, че инспектор Бейли бе страстен любител на необикновеното. И тази негова страст дори и в по-добри времена от тези, в които живееше инспекторът Бейли (ако приемем, че е имало такива) бе обречена да остане неудовлетворена. Може би именно този фатален копнеж по изключителното и необичайното бе тласнал младия Бейли в лоното на криминалистиката. Уви! Дори в този бранш необикновеното се оказва рядкост. Дори най-едрите мошеници огорчаваха Бейли с бедното си въображение, което впрочем им беше достатъчно, за да забогатеят. Да ме говорим за трагедиите на пияниците и проститутките, които имаха толкова масов тираж, че не можеха да направят впечатление дори на начинаещ журналист. Зловеци убийства вече нямаше, защото престъпниците както винаги бяха в крак със своето време и по своему уважаваха духа на рационална хуманност и културен прогрес. Поради всичко това Бейли живееше незаслужено в един свят, в който всичко интересно вече се беше случило. Той не можеше да си позволи нито традиционната лула, нито патологичното спокойствие и тромавост в разследванията, нито хроничен ревматизъм или лошо храносмилане — всички тези романтични атрибути бяха вече използвани от многобройните му предшественици и той беше принуден да бъде един съвсем обикновен инспектор. Това, разбира се, беше обидно.

И все пак обикновеният инспектор Бейли бе запазил своята неуместна страст към необичайното. Може би защото с подсъзнанието си бе разбрал, че при забележимата липса на блестящи професионални качества тази особеност бе единственият му шанс да се прочуе или поне да стане комисар. Въпреки всичко той вярваше в необикновения случай и в името на тази вяра вярваше и на свидетелите, които разказваха небивалици. Той нямаше друг избор.

6.

— Здравейте, здравейте, мистър Бейли, какво ново отвъд океана? Моля, седнете. Добре ли летяхте? Пура? Цигара? Чашка коняк? Отвратително време в тази стара Европа, нали? Как е там моят стар познайник Донъли?

— Не знам дали това ще ви зарадва, комисар Дюпон, но предполагам, че за жалост е добре — успя да се включи Бейли.

— О, разбирам — каза Дюпон, — когато Донъли е добре, комисарите са зле, а обратното се случва рядко, ха-ха, нали така?

— Аз съм само скромен инспектор, господин Дюпон.

— Засега, засега, щом така не жалите труда си, да дойдете чак тук, впрочем, как летяхте?... А! Пардон, вече ви питах.

— Така се случи, господин комисар, че не бързам с това следствие и мога да си позволя тази разходка. А данните, които получих по официалния път, бяха доста оскъдни. Предполагам, че съдържат само това, което е било записано в паметта на компютъра, който разпозна снимката му.

— Да-да, да-да, прав сте, много сте прав, с Донъли не бива да се бърза, стара лисица е Донъли. Впрочем как се казва той сега?

— Понякога — Чарлз Трејвис, понякога — Джексън Лий.

— И какво е направил моят палавник? Най-малкото, на което е способен, е да основе нов клан на мафията, той обича да ръководи, ха-ха.

— Засега само едно убийство, господин Дюпон, но в известен смисъл — достойно за вас.

— Убийство! — комисарят подскочи от мястото си. — Това е невъзможно! Уверявам ви, вие грешите, млади човече. Донъли никога не си е цапал ръцете с такива неща.

— Уликите са много сериозни.

— И все пак те ви подвеждат! Разберете, мистър... е-е-е... Бейли, Донъли беше един от асовете на престъпния свят у нас. Той

имаше великолепни кадри. Не мога да допусна, че при вас е изпаднал дотолкова, че да действува сам.

Бейли напрегнато обмисляше.

— В сведенията, които получих, господин комисар, е споменато, че вие сте го арестували и обвинили. Кажете ми, моля, трудно ли го заловихте? Имам предвид физически.

— Трудно? Ха! Полицаят просто го потупа по рамото и той дойде с нас. Нали ви казвам, Донъли не е човек на грубата сила. Трудното беше да докажем вината му. Затова не получи и една трета от това, което заслужаваше, а той заслужаваше поне три пъти да мине през гилотината.

— Значи просто го потупахте по рамото и той дойде? Странно — Бейли беше озадачен. — И все пак няма ли в биографията му нещо от тези вълнуващи истории — бягство, преследване, ловък грабеж, нападение, взлом, престрелки, сбивания?

— Престрелки? Сбивания? Ха-ха-ха-ха. Добрият, стар Донъли, какво очакват от него! Слушайте, мистър... е-е-е ... Бейли. Донъли не беше способен на такива неща. Този човек страдаше от остър ревматизъм. По-често държеше бастун в ръката си, отколкото пистолет.

— Сигурен ли сте, че е бил болен от ревматизъм? Може би е симулирал?

— О, не! Преглеждаха го десетки лекари, защото в затвора дотегна на всички с оплакванията си. Дори затова го освободиха преди срока. След това замина за Америка. Очевидно не заради по-добрия климат при вас на север.

Бейли мълчеше потиснат.

— Казвам ви, млади човече — наведе се към него комисарят, — не го търсете за дребни неща. Най-малкото, с което би се заловил, е да сваля президента ви, или в краен случай — някой от вашите царе на престъпния свят, ха-ха.

7.

— Съжалявам, мистър Хокинз, но нямам намерение да правя повече никакви изявления.

Комисарят Роситър бе олицетворение на непоколебимостта. Седнал зад величественото си бюро, с каменно лице, полускрито от гъстия дим на лулата, той приличаше на непревземаема крепост. И все пак Хокинз се опита да я щурмува.

— Изслушайте ме, господин Роситър. Предаването, в което ви предлагам да участвувате, ще има изключителен успех. Бих казал, макар да звучи нескромно, че то в известен смисъл ще гарантира избирането ви за кмет на столицата в други ден.

— Господин журналист, ако наистина сте журналист — заговори обидената принципност на Роситър, — избирателната кампания приключи вчера. Нямам никакво намерение да нарушавам закона. Извинете, но това е доста плоска провокация.

— Предложението ми е съобразено със закона, господин комисар. Вие просто ще си вършите работата, което е ваш дълг, а ние просто ще покажем това на зрителите, което е наше право.

Едва сега Роситър се вгледа в човека насреща си.

— И как си представяте това?

— Една блестяща акция! Една добре обмислена и организирана акция, при която вие залавяте опасен престъпник пред очите на милиони зрители.

— Хм, не е лошо като идея. Но трябва да ви разочаровам, мистър Хокинз, в момента нямаме на склад опасни престъпници. Както разбирате, постарях се да няма неразкрити афери в навечерието на изборите.

— А може би имате, господин Роситър — журналистът замълча сякаш в момента си припомняше някой по-интересен случай. — Какво ще кажете за убийството на директора Екълз в „Секюрити ин“?

Роситър трепна за миг, но моментално се овладя.

— Не ви разбирам, мистър Хокинз. Директорът Екълз се самоуби под влиянието на наркотик. Това е известно на всички.

— Екълз бе убит по смел и изобретателен начин от каскадьора Джексън Лий — бавно и отчетливо произнесе Хокинз. — Ето това би могло да стане известно на всички, ако не приемете предложението ни.

— Вие сте прекалено информиран и дързък дори за журналист, мистър Хокинз.

— Иначе не бих дошъл при вас, господин Роситър.

Настъпи кратка пауза, през която Роситър старателно избягваше погледа на посетителя.

— Добре — продължи той след малко. — Ние действително търсим каскадьора Лий по убийството на Екълз. Но трябва да ви огорча, мистър Хокинз — ние не знаем къде е той.

— Да допуснем, че хората, които искат да ви помогнат, знаят къде е — разсеяно подхвърли журналистът.

— Предполагам, че няма да споделите с мен кои са те, за да мога да им благодаря?

— Не се безпокойте, господин комисар — нахално се ухили Хокинз, — ще имате тази възможност, когато ви изберат.

— Доказателства! — рязко произнесе Роситър. — Искам да бъда сигурен, че ще преследваме именно този човек.

Гостът извади от чантата си няколко снимки и ги подаде на Роситър.

— Надявам се, че ви е познато лицето на Лий поне от филма. Но тези снимки, както сам виждате, не са оттам — мила домашна обстановка.

— Между другото — каза Роситър, докато разглеждаше снимките, — Лий не е ли гледал филма?

— Още не е. Той по принцип не излиза от дома си. Но ще го види непосредствено преди акцията по телевизията. Анонимен доброжелател ще го посъветва да превключи нужната програма и да си направи спешни изводи. Ще има преследване, господин комисар.

— Значи смятате да го предупредите?

— Така ще стане по-драматично, нали разбирате? Мисля, че ще е подходящо точно преди акцията да се появите на екрана и да разкажете за случая в „Секюрити ин“. Ще дадем на Лий тези две минути, но ще направим по-силно впечатление на зрителите.

— Не! — отсече Роситър и подхвърли снимките под носа на Хокинз. — Този човек е изключително ловък и опасен. Със сигурност е въоръжен. И изобщо това ми намирисва на клопка. Не, мистър Хокинз, предпочитам да ме изберат жив.

— Прав сте, господин комисар — акцията наистина ще бъде опасна. Но сме помислили и за това. В решителния момент вие ще излезете от играта и ще ви подмени наш човек. Той ще има вашето лице, разбира се — изкуствено, и, хм, почти вашата фигура.

Роситър беше потресен. И все пак се опита да се съпротивява.

— Това са фантазии за деца, мистър Хокинз. Не можете да го направите толкова добре — хиляди хора ме познават. Вие искате да ме компрометирате, вече съм сигурен.

— Можем да постигнем абсолютна прилика, господин комисар, и сега ще ви го докажа. Знаете ли кой ще залови Лий, впрочем истинското му име е Донъли? Истинският Лий! Този ловък каскадър ще се справи отлично. Естествено Донъли ще трябва да загине при акцията. При съпротива.

Роситър не успя да каже нищо. Само гледаше смаяно Хокинз.

— Изненадан сте, господин Роситър. Напълно обяснимо. И може би не ми вярвате. Но помислете сам. Ние искаме вие да бъдете избран, но нима щяхме да чакаме случаят да ни предложи подходяща акция? Каскадърът Лий трябваше да участва във филма с маската на Донъли и после пак с нея да извърши престъплението, така че да бъде регистриран от компютъра в хотела. Той трябваше да участва в този идиотски филм, за да бъде познат от адвокатата и от хиляди зрители, и после същите тези зрители да познаят вече истинския Донъли при акцията по телевизията. Фактът, че полицията търси Донъли-Лий по убийството на Екълз, доказва, че сме го направили достатъчно добре. А сега същият Лий, но този път с вашето лице, ще ликвидира истинския Донъли.

— Значи онзи телефон в стаята на Келвин наистина не е звънял случайно — като че на себе си промърмори комисарят.

— Разбира се, не, господин Роситър.

— Но тогава този човек... този Донъли... е невинен. Не можем да го...

— Донъли трябва да бъде убит при акцията, за да не проговори — сурово произнесе Хокинз. — Но за ваше успокоение ще ви кажа, че

на съвестта му тежат грехове, които стократно оправдават тази участ. И съвсем не се радва на симпатии от страна на вашите приятели. Нима това не е достатъчно?

Роситър не отговори веднага.

— Най-напред ще трябва да дойдете с мен в нашата лаборатория. Там ще направят съвършена пластична маска на лицето ви. Това ще отнеме известно време, но няма да боли. После ще получите сценария и ще дадете необходимите разпореждания на полицейските сили. — Хокинз се изправи, уморено разкърши рамене и се усмихна окуражаващо на Роситър. — Аз вярвам в успеха ви, господин комисар.

8.

Комисарят Роситър нервничеше. С изтръпнали пръсти запали цигара, погледна часовника си, намести револвера под лявата си мишница, отново погледна часовника. В огледалцето на колата се отразяваше дългата редица от черни полицейски автомобили. Тишината го дразнеше. Сякаш за да го ядосва, шофьорът до него невъзмутимо зяпаше екранчето на телевизора, където Лий пълзеше по гладкия похлупак на оранжерията на Пандора. На тротоара телевизионният екип спокойно свещенодействуваше над камерите. Роситър смачка цигарата. Господи, веднъж да свърши този ден! Утрешните избори вече не го вълнуваха. Роситър се страхуваше. За първи път той се страхуваше за собствения си живот.

Ако комисарят Роситър бе поне малко философ, той безспорно би стигнал до утешителния извод, че в предстоящата акция и замяната му с двойника нямаше нищо изключително. Всъщност той цял живот си бе служил с дубльори и неведнъж бе носил чужди лица. В професионалната му кариера това бяха инспекторите и полицаите, които вършеха черната и опасна работа. В политиката му помагаша великите фигури от миналото и влиятелните личности от настоящето, с чиито принципи и идеи боравеше с изключителна лекота. Дори в малките неща в живота Роситър съзнателно или несъзнателно винаги бе копирал възгледите и дори маниерите на непосредствените си началници и преуспяващи познати. Това, че след малко щеше да даде лицето си срещу силата и ловкостта на едно чуждо тяло, всъщност не бе нищо ново.

Изпита облекчение, когато долови приближаващия се пукот и над покривите се появи хеликоптерът на телевизионната компания. В този момент към него се приближи човек с камера, а друг му подаде микрофона.

— Имате около две минути, господин комисар.

9.

— Дами и господа — завършваше Роситър през рева на колите, — моето изявление не целеше евтин театрален ефект. Трябваше да дадем тази минута и половина на престъпника Лий, за да започне обреченото си бягство и да напусне гъсто населения район, където се намира. Ще го арестуваме на безопасно място. В момента по служебната видеовръзка наблюдавам как колата му напуска двора на къщата в „Саут вилидж“.

Роситър се наведе към съседния микрофон.

— Начало на акцията.

Бейли гледаше като омагьосан екрана на телевизора. От височината на хеликоптера се виждаше като на длан пустата магистрала, по която колата на Донъли се носеше като пияна с резки отклонения вляво и вдясно. Жертвата се опитваше да се отклони от предназначения й маршрут, но в кратки включвания камерите от земята показваха страничните пресечки, блокирани от бронирани автомобили. На неколкостотин метра зад него, сякаш без да бърза, настъпваше колоната от полицейски коли.

Бейли инстинктивно посегна към слушалката на телефона, но в същата секунда осъзна безсилието си и отново се вторачи в екрана.

Колите бяха напуснали града и се носеха по изоставено шосе. Бейли познаваше местността. Пътят водеше към огромното автомобилно гробище, където на няколко квадратни мили бяха струпани милиони коли, захвърлени от времето на бензиновите двигатели. И тук всички отклонения бяха охранявани от полицията.

Колата на Донъли рязко намали на няколко метра от началото на гробището и с остър завой запречи тесния коридор между огромните камари от ръждясали автомобили. В същия миг вратата й се отвори, човекът вътре се изтърколи през нея, моментално скочи на крака и хукна по коридора. Секунда по-късно на същото място спря колата на Роситър и от нея изскочиха трима полицаи. Операторите дадоха поедър план. Роситър с властен жест прати подчинените си в обход на

гrobiщето, а самият той се промъкна край колата на Донъли и се понесе след него. Отново последва общ план. Следващите автомобили от колоната на преследвачите плавно завиваха и спираха край съседните коридори — полицията обграждаше гробището.

Сега на екрана се виждаха двете дребни фигурки по тесния проход между камарите от автомобили. Разстоянието между тях се увеличаваше. После телеобективите показаха съвсем отблизо Донъли — бягаше, без да се обръща, и в движение измъкна от пояса си оръжие с дълга цев. Бейли потръпна — лазерният пистолет беше забранен от закона а дори престъпниците рядко го използват. Роситър не бе добър стрелец и с обикновения полицейски револвер силите бяха неравни. Камерите отново се дръпнаха назад, за да покажат и преследвача. Макар Донъли да бягаше със същото темпо, сега дистанцията между двамата намаляваше. Бейли не вярваше на очите си. Гледай го ти стария Роситър! В този миг Донъли спря рязко, обърна се и стреля. С невероятна бързина комисарят се хвърля встрани и се долепи до струпаните автомобили. На два-три метра зад него лумнаха пламъци. Роситър също измъкна пистолета си и стреля във въздуха. Престъпникът хукна отново. Още няколко пъти той стреля в движение срещу Роситър, но комисарят с дяволска пъргавина успяваше всеки път да се отклони встрани или да се хвърли на земята. Зад него избухваха високи пламъци. Извлякъл поука от неуспеха си, Донъли спря изведнъж и в два дълги откоса отпрати лъча на пистолета си в колите само на няколко метра от себе си. Когато Роситър наближи мястото, в коридора вече бушуваше истински пожар. Бейли се улови, че въздъхна с облекчение — сега вече комисарят трябваше да спре и шефът и невинно преследваният щяха може би да останат живи. Но Роситър му поднесе нова изненада. Без да забавя своя бяг, той се хвърли в огъня и само след миг вече беше от другата страна, претърколи се няколко пъти, за да угаси пламъците по дрехите си, и хукна отново. Камерите показаха общ план и Бейли видя как Донъли наближава кръстовището с напречния коридор. Той рязко се хвърли вляво, прилепи се до стената от стари автомобили и вдигна оръжието си. Роситър с бясна скорост пресече кръстовището, по някакъв дяволски начин се промуши под огнения лъч, изстрелян от Донъли, и се хвърли зад насрещния ъгъл. Донъли стреля отново. Над главата на Роситър лумна огън. Избухна някакъв резервоар, камарата се разклати

и започна бавно да се свлича. Миг преди върху него да падне първата горяща кола, комисарят се изтърколи на пътеката и както беше по корем на земята, стреля срещу Донъли. Това беше краят на акцията.

Бейли вдигна слушалката на телефона.

— Едно място за първия ракетоплан за отвъд океана. Чарлз Бейли. Благодаря.

На екрана се появи развълнуваното лице на телевизионния репортер. Репортерът си пое дъх, но не можа да каже нито дума, защото Бейли рязко изключи телевизора и започна да приготвя нещата си.

10.

— Съжалявам, господин инспектор, но кметът Роситър няма да може да ви приеме днес.

Бейли отвори уста, но секретарката го изпревари.

— Утре също няма да може да ви приеме. Господин Роситър е много зает сега, нали разбирате — на новата си длъжност. — Момичето се усмихна очарователно и с професионална бързина прибра усмивката си. — Освен това не се чувства много добре след онази напрегната акция. Затова помоли никой да не го безпокои.

— И нищо ли не е предал за мен? — удиви се Бейли.

— Само този документ, господин инспектор. — Секретарката му подаде служебна бланка с подписа на Роситър.

— Съжалявам, господин инспектор...

Бейли вдигна поглед от документа.

— Комисар! Комисар, мило момиче — той размаха хартията пред очите ѝ. — Комисар Бейли, имам честта!

11.

Все пак нещо не беше наред. Бейли изключи екрана на видеоманетофона и се отпусна в креслото си. Не, категорично нещо не беше в ред. Старият Роситър твърде скъпо цени кожата си, за да се реши на такава акция. Да, но изборите... Да, изборите, но... В решаващи моменти човек може да стане по-смел, но не и по-ловък и силен, дявол да го вземе. Дявол да го вземе! Та в днешно време всеки познава прекия си началник по-добре от себе си. Или може би все пак не бе познавал добре Роситър?

Бейли се наведе напред и отново пусна записа на акцията. На екрана колата на Донъли отчаяно се опитваше да се отклони от магистралата. Донъли... Донъли е бягал от наказанието за убийството, което е извършил неговият двойник. Двойник...

Донъли хукна по коридора на гробището. По-назад Роситър изскочи от колата си и се спусна след него. Засега не му се удаваше да го настигне. На това място операторите използваха мощен телеобектив и показваха отблизо Донъли, който вади оръжието си. Само Донъли. После Роситър започва да го настига.

Бейли върна записа назад и го пусна отново. После още веднъж. И още веднъж. После, за кой ли път, изгледа целия запис и отново върна онова място, като засичаше времето по часовника си. Девет секунди. Отначало Роситър е в колата си със своите полицаи. Всички те са живи и още са полицаи. После камерата не изпуска нито веднъж комисаря освен в онзи момент от преследването по коридора, когато Донъли изважда пистолета си. Това е единственият момент! Само девет секунди, когато Роситър не е бил пред очите нито на полицаите, нито на зрителите. Девет секунди.

Бейли отново пусна записа, като намали скоростта. Вече не следеше забавените събития, а внимателно разглеждаше колите, като се стараеше да запомни мястото.

12.

Бейли тръшна вратата с всички сила. Ръждясалият форд изскимтя жално. Полицаят огледа с боязън надвисналите на камарата автомобили и се облегна на калника. Нищо! Извади кърпа и изтри ръцете си от мръсотията. Нищо! Изглежда, този път навикът му да търси необичайното в професията го бе подвел. Очите му по собствена воля шареха по колите наоколо. Форд, форд ситроен, отново форд, още един — сив, син, сребрист, сив, тъмнокафяв, зелен, една японска кола, Бейли не познаваше марката, сив, зеленият, син, черен, пак зеленият... Защо все зеленият? Сега вече Бейли се взря внимателно. Вратичката на зеления форд бе едва откrehната и от нея висеше нещо. И това нещо несъмнено бе крайче на някаква дреха. Бейли натъпка кърпата в джоба си и пресече пътеката. Внимателно отвори вратата. Вече знаеше какво ще види и все пак отскочи уплашен назад, когато в краката му се строполи мъртвото тяло на Роситър. На главата му червенееше кървава подутина. Бейли извади фотокамера от джоба си и направи няколко снимки. Едва сега погледна Роситър просто като мъртъв познат. Поклати замислено глава и тръгна по пътеката. После спря, постоя още минута в колебание и се върна. Натъпка тялото на Роситър обратно в колата и затвори вратата.

Своята кола бе оставил нарочно на противоположния край на гробището. Беше изморен. Погледна се в огледалото. Взе служебния микрофон и натисна бутона.

— Инспектор Уолдрън слуша.

— Комисар Бейли... Уолдрън, кога бяха снети постове в автомобилното гробище?

— Късно тази сутрин, господин комисар. Огледът приключи окончателно. В момента оформяме протоколите. Случило ли се е нещо, господин Бейли?

Бейли не отговори.

— Господин комисар, чувате ли ме, господин комисар?

— Чувам те, Уолдрън — най-сетне отвърна Бейли. — Няма нищо, благодаря ти.

13.

Да! — каза си Бейли. — Да! Играта се оказа по-сложна и опасна, отколкото е можел да очаква един комисар. Бедни Роситър! Все пак твоята смърт не беше напразна. Чарлз Бейли стана комисар. И още нещо — Чарлз Бейли се убеди, че каскадьорът Лий не е случайно намерен двойник на бившия мафиоз Донъли. Противникът си има стил. Той обича да подменя. Двойник при убийството на Екълз, двойник при акцията и смъртта на Роситър. Впрочем защо точно Екълз? Защо досега мислех за него просто като за богат труп? Такъв изтънчен ход с двойника не се пропилява за случайни жертви. Значи Екълз не е бил такава жертва. Трябва да се допусне, че целият филмов театър е бил необходим не само за да бъде уличен в убийство Донъли, а именно за да бъде премахнат човекът от недостъпния апартамент на 50-ия етаж в „Секюрити ин“. И откъде накъде точно в „Сайънс Фиърз“ са измислили такъв превъзходен начин? Кой им е помогнал? Екълз и „Сайънс Фиърз“...

14.

— Мястото ви отива, мистър Бейли — младият инспектор Уолдърн нагло се усмихваше от креслото срещу масивното бюро на комисаря.

Бейли гледаше замечтано някъде над главата на Уолдърн.

— Да, мястото не е лошо. Тук Роситър чу според мен най-вълнуващата история в живота си. И малко по-късно стана кмет. Бих искал и аз да имам такива помощници, каквито имаше той. Докладвай, Уолдърн.

— Първо — започна Уолдърн — „Сайънс Фиърз“. Продуцентът Фултън е получил сценария за филма от някой си Роберт Шефър. Сценарият по негова преценка е бил много интересен, но абсолютно невъзможен за снимане — героят попада в такива ситуации, които просто никой не можел да изиграе. Поне според него. И най-добрите му каскадьори се отказали. Но същият Шефър му предложил и каскадьор и той наистина се справил с пробните снимки. Освен една скромна сума Шефър е поискал и абсолютно спокойствие за своя човек. Никой не е виждал каскадьора Лий и неговия менажер освен по време на снимките. Точно след заснемането на сцената на Пандора Шефър и Лий изчезнали и сценарият е трябвало да бъде съкратен. Впрочем Фултън отдавна е простил на бившите си сътрудници — след телевизионното предаване на акцията срещу каскадьора печалбите от филма са счупили всички рекорди.

— Отлично — одобри Бейли. — Давай нататък. „Тотал Електроникс“.

— Екълз не е имал врагове във фирмата или поне не успях да науча, че е имал. Като директор е отговарял за техническото развитие. Всъщност той е планирал новите разработки на фирмата и е отговарял за тяхната секретност.

— Познавал ли е каскадьора Лий?

— Трудно е да се установи. Личният му архив вероятно е обеднял след посещението на неизвестни лица една нощ в кабинета му.

Това е станало малко след като е напуснал „Тотал Електроникс“ и се е заселил в „Секюрити ин“.

— Как обясняват тази постъпка във фирмата?

— Екълз е взел съвсем законен отпуск. Никой от познатите му не е знаел къде се намира до деня на смъртта му.

— Някой е знаел — поправи го Бейли. — Това ли е всичко?

— Носят се слухове за незаконни сделки със секретните разработки. Свързват ги с взлома в склада за готова продукция на фирмата два дни преди излизането на Екълз.

— Какво е откраднато?

— Нищо.

— А може би е откраднато нещо, което го е нямало — замислено промърмори Бейли.

— Поне в документите на „Тотал Електроникс“ — допълни Уолдрън. — Освен ако, разбира се, Екълз не е взел нещичко със себе си.

— Благодаря ти, Уолдрън. Всичко това може би е важно. Можеш да вървиш.

— Ще съжалявате, ако си тръгна веднага, шефе, защото най-интересното сега предстои.

Уолдрън извади от папката си две фотографии и ги подаде на Бейли. Фотографиите бяха еднакви — група усмихнати, елегантни мъже на фона на голям плакат на „Тотал Електроникс“. Почти в центъра комисарят позна Екълз, чиито снимки бе виждал във вестниците. Той въпросително погледна помощника си.

— Дирекционният съвет на „Тотал Електроникс“ след мило семейно тържество по случай юбилея на фирмата-майка-хранителка — поясни Уолдрън и се усмихна още по-нагло.

Бейли отново втренчи поглед в снимките. Изведнъж той подскочи и извика:

— Уолдрън, ти ще стигнеш далече. Обзалагам се, че тази снимка — той размаха едната фотография — е от кабинета на Екълз, а другата не е.

— Другата ми подари лично вождът на „Тотал Електроникс“ господин Хамърсмит, когото обезпокоих повторно, след като бях разгледал кабинета на Екълз.

Бейли седна и отново се задълбочи в първата фотография. На пръв поглед тя по нищо не се различаваше от другата — очевидно бяха копия от един и същ кадър. Но имаше една важна подробност — на снимката от кабинета на Екълз имаше един човек повече. Не се набиваше на очи в средата на групата, малко отзад, точно зад рамото на Екълз.

— Показа ли я на специалистите? — попита Бейли.

— Да — каза Уолдрън. — Стопроцентов фотомонтаж.

— Нареди да направят качествено увеличение само на този човек. Покажи го на всички, които са познавали Екълз — във фирмата, сред приятелите му... Всъщност не... Мисля, че знам откъде трябва да започнем.

— „Сайънс Фиърз“?

Бейли кимна с усмивка.

— Ти си умно момче, Уолдрън. Ще спомена на Роситър за тебе. Шефът ще бъде доволен — колкото по-малко неизвестни останат около делото на Екълз, толкова по-добре за него.

— Вие наистина ли го виждате, мистър Бейли? Казват, че почти никого не допуска при себе си, дори...

— О! Ще го видя! Скоро ще го видя — отвърна Бейли. — Непременно!

15.

Ричард Фултън, продуцент във филмовата компания „Сайънс Фиърз“, позна в тайнственото лице от фотомонтажа на директора Екълз също така тайнствения менажер, представил се като Роберт Шефър, който му бе предложил уникален сценарий с греховна и трагична подплата заедно с главния изпълнител в една най-малкото двойна игра. Логично бе да се допусне, че това лице бе имало не съвсем дружески отношения с рано напусналия фирмата и живота си директор, и Бейли изпитваше законната радост на човек, който знае повече, отколкото другите подозират. И така, каза си Бейли, фактите!

Преди четири месеца в склада за готова продукция на „Тотал Електроникс“ е извършен взлом, при който не изчезва нищо. Два дни по-късно Екълз взема отпуск и се настанява в най-сигурното на пръв поглед място в града. Преди това обаче оставя на стената в кабинета си снимката фотомонтаж, доказваща връзките му с Менажера. Значи Екълз го е познавал, нещо повече, вероятно се е страхувал от него и е искал да остави улика в случай че се случи нещо, което действително се е случило. Непосредствено след изчезването на Екълз някой е търсил нещо в кабинета му, навярно именно такива улики, възможно е да е намерил и отнесъл някои от тях, но е пропуснал най-важната, защото е била оставена на видно място.

Екълз живее два месеца в хотела, без да го напуска, без да се среща с никого, използвайки само телефона. Всичко дотук доказва, че Екълз наистина се е страхувал, че той не е бил случайна жертва в името на разправата с Донъли и подвеждането на Роситър.

И действително, докато той общува пряко единствено с роботите сервитьори и камериери в „Секюрити ин“, в ход е подготовката на убийството му. Именно на неговото убийство. Менажерът предлага на филмовата компания сценарий, който ще провокира дори по-нерешителен човек от адвоката Келвин да проговори, сценарий, който подготвя технически трагичната нощ. Предлага му и каскадьор. И тук започва най-интересното. Каскадьорът се оказва двойник на мафиоза в

изгнание Донъли и бива познат в нощта на убийството. Ловкият Менажер подготвя двоен удар — срещу Екълз и срещу Донъли.

Още по-интересно става, когато се намесва втори двойник. Двойникът на Роситър смайва хиляди зрители с невероятната за един комисар бързина и смелост, убива Донъли и става кмет. Само че два двойника в една история са прекалено много. Още повече, те си приличат по своята невероятна ловкост. Това е важно. Какво още може Двойникът, ако все пак приемем, че той е един? Може да се преобразява и с лекота да носи продължително време чужда външност. Не само външността, но дори и характера на движенията, мимиката, жестовете. Всичко във физиката е еднакво с това на оригинала, ако не се брой важното обстоятелство, че Двойникът може повече. Дори подписът му върху заповедта за повишението ми е същият, дотолкова, че експертизата го потвърди. Ето тук Менажерът направи грешка. Той просто прекали. Никой човек не може това. Никой човек.

Производството на андроиди с коефициент на интелигентност повече от 20 бе забранено преди седем-осем години. Впрочем тогава никой не можеше да постигне и 20. Дали никой? Екълз е директор по техническото развитие от дванайсет години. Фирмата му е била ограбена, а самият той — убит. „Тотал Електроникс“ не произвежда биомеханичната част на андроидите. Значи някой друг я е произвел. Екълз не е искал творението му да попадне у Менажера. Поне при определени условия. Той не е подозирал, че Франкенщайн ще се роди толкова бързо, иначе не би се чувствувал сигурен в „Секюрити ин“. Навярно си е представял, че в сигурното си убежище държи в шах Менажера, и е разчитал отнетото да му бъде върнато или поне подходящо заплатено. Не е можел да вдигне шум, защото сам би попаднал под ударите на закона. Нататък е ясно. Толкова за Екълз.

С Роситър е малко по-сложно. Защото двойникът на Донъли изчезва, а двойникът на Роситър остава, и то като важна и популярна личност. Роситър е трябвало да бъде наподобен напълно, до най-малката подробност. Трябвало е да бъде изследван тотално, за да може да се програмира андроидът. Защо и как се е съгласил Роситър? Или може би не се е съгласил, а е бил принуден? Колко е знаел? Роситър втори ще ми каже. Извинете за безпокойството, господин кмете, нося важна новина. С вас е свършено. Пардон! Преди това ми трябва още нещо — един важен свидетел. Трябва ми Менажера.

16.

— С добрата или с лошата новина да започна, господин комисар?
— Уолдрън прекалено свойски се настани в креслото.

— Естествено с добрата, Уолдрън — отвърна Бейли. — Добрите новини са рядкост и имат предимство.

Инспекторът се протегна и остави на бюрото пред Бейли малко листче.

— Адресът на Менажера — поредното малко чудо на века на тоталната информация.

Бейли го погледна с благодарност.

— Следите го, разбира се?

Уолдрън кимна. Уловил недискретния му поглед, Бейли спря да потрива доволно ръце и ги пъкна в джобовете си.

— Отлично. Отлично, Уолдрън. Още утре ще го арестуваме. Не, още днес, а утре ще се похвалим на господин кмета. Той ще бъде приятно изненадан.

— Очевидно време е за лошата новина, господин комисар. Утре няма да можем да се похвалим на господин кмета.

Бейли рязко се обърна.

— Не те разбирам, Уолдрън.

— Кметът Роситър е загинал преди един час при автомобилна злополука малко извън града. Насрещен автомобил е блъснал колата му и я е запратил в пропастта.

Бейли с яростен замах помете телефона от бюрото си и се тръшна в креслото.

— По дяволите, колко пъти може човек да... — той удари с юмрук по масата и спря. — Да — каза все по-спокойно, — посещенията в кметството се отлага. Впрочем арестуването на Менажера — също. Нямах въпроси, нали, Уолдрън?

17.

Комисарят Бейли стоеше на края на платното и замислено гледаше под себе си. На около трийсет метра под пътя, на дъното на пропастта още димяха почернелите останки от колата на Роситър. Дявол да го вземе, каза си Бейли, тези двигатели избухват много трудно. Дори от тази височина...

Бейли полека отметна покривалото. Тялото на Роситър бе силно обгоряло и все пак това несъмнено беше той. Преодоля отвращението си и докосна трупа. Човешко тяло. При това изгаряне всяка имитация би излязла наяве. Впрочем лекарите щяха да имат думата. Бейли оправи покривалото и вдигна глава.

— По някакво чудо вратата не се е отворила и той е останал вътре — полицейският лекар бе озадачен. — Още при преобръщането е получил силен удар в темето. Сега не мога да кажа дали смъртта е настъпила от удара, но най-малкото е загубил съзнание. Ето тази рана... — лекарят посегна към покривалото, но Бейли махна с ръка и го спря. Беше потиснат. Обърна се и тръгна към колата си.

— Можем ли вече да го вдигнем, господин комисар?

Бейли спря.

— Да — каза той. — Можете. Извинявайте, че ви забавих, но исках да видя всичко на място.

18.

Вече петнайсет минути Бейли не вдигаше поглед от обемистата сводка за последните произшествия и Уолдрън постепенно губеше търпение. Когато комисарят обърна последната страница и започна да преглежда всичко отначало, Уолдрън погледна часовника си и шумно се изкашля.

— А, Уолдрън! Прощавай, аз май се увлякох, какво има?

— Господин комисар, аз разбирам, че сте твърде зает, сигурно с нещо важно, но прави впечатление, господин комисар...

Бейли окончателно изостави сводката и го погледна внимателно.

— Какво?

— Прави впечатление, господин комисар, че откакто сте на това място, не сте поели нито един случай. Хората говорят...

— Разбирам — въздъхна Бейли. — Хората говорят. Но поне ти знаеш, ние имаме онзи случай.

Уолдрън поклати глава.

— Откакто кметът Роситър загина при катастрофата, вие като че ли загубихте интерес към следствието. Не е хубаво да се бъркам, но аз също нямам какво да правя. Вместо да се заемем здравата с Менажера, вие само четете тези сводки.

— Да — съгласи се Бейли. — Прав си, Уолдрън, в момента Менажерът наистина е на втори план. Аз търся своя случай.

— В сводките за другите окръзи?

— Да! — Бейли удари с длан по папката пред себе си. — Търся го в целия щат. Из цялата страна. Ако трябва, ще го търся в целия континент и по света... Уолдрън, получихме ли вече подробности за нападението срещу министъра на правосъдието?

Инспекторът прелисти няколко страници в досието, което държеше.

— Стреляло е неизвестно лице в момента, когато колата на министъра на път за Сената е била спряна поради голяма катастрофа на кръстовището на Главната магистрала и 57 улица. Лицето е успяло

да избяга. Министърът е бил ранен в дясното рамо. Откарали са го в частна клиника на 52 улица, където му е оказана помощ. Раната е била сравнително лека и след няколко часа министърът се отправил към кабинета си, където лично започнал да ръководи следствието.

Уолдрън докладваше с безизразен глас за този случай, който безспорно бе извън компетенцията на шефа му. Бейли обаче бе силно заинтригуван.

— Защо са го откарали в частна клиника?

— Тя е била най-близо, а пътят до големите болници в тази част на града е бил блокиран поради въпросната катастрофа.

— Как мислиш, Уолдрън, дали ще ме приеме господин министърът? — Бейли всъщност питаше себе си.

— Ако му разкажете нещо интересно... — Уолдрън разсеяно зяпаше тавана. После отправи, откровено дебнещ поглед към комисаря и добави:

— Например за твърде интересния случай с гибелта на Екълз, който така и остана неизяснен след прекалено ясният случай с катастрофата на кмета Роситър.

Сега вече и Бейли гледаше инспектора в очите и открито го изучаваше.

— Ти си прекалено умен, за да бъдеш обикновен инспектор, Уолдрън. Това ми харесва... А за общото ни бездействие не се безпокой. Още малко търпение. Чакат ни велики дела, Уолдрън!

19.

— Господин министър, комисарят Бейли е тук.

— Поканете го да влезе.

Министърът се изправи зад бюрото си. Старовремските очила с тънка златна рамка придаваха умерен аристократизъм на фините черти на лицето му, което би минало за благородно, ако не беше сянката на безизразност върху него. В момента, когато комисарят влезе, на лицето на министъра се появи усмивка. Докато Бейли пресичаше огромния кабинет, той се съсредоточи върху тази усмивка, позната от вестниците и все пак неестествена и плашеща. Министърът излезе иззад бюрото си, вече бяха един срещу друг, само на една крачка, министърът протягаше ръка и в този миг Бейли замахна светкавично и стовари цялата тежест на юмрука си върху тази усмивка. Но още преди да я достигне, някаква могъща сила го повдигна от килима и използвайки скоростта на замаха му, го захвърли напред. В следващата секунда Бейли се намери почти в ъгъла на кабинета и през червените кръгове пред очите си видя как министърът посяга към звънеца на бюрото.

Бейли се напрегна да преодолее болката и да протегне ръка, постара се да вложи сила и убедителност в този жест. Изглежда успя, защото министърът се отказа да вика охраната и го погледна. Бейли се надигна с усилие.

— Простете, господин министър, за необичайното начало на нашия разговор, но то беше необходим риск, за да установя, така да се каже, вашата самоличност.

— Как си позволявате! — помпозно и надутото произнесе министърът.

Бейли, накуцвайки, се отправи към креслото.

— Справедливият ви гняв наистина е подходящ за един шейсетгодишен министър — усмихна се той. — Но вашата неочаквана сила и ловкост подхождат повече на... е, да речем, на андроид.

Той седна и предизвикателно погледна събеседника си в очите. Замръзналото лице на министъра изведнъж се раздвижи.

— Вие сте луд! Да, да! Точно така! Вие сте луд! И сега ще ви пратя там, където ви е мястото! — и той отново посегна към звънеца.

Бейли и сега го спря с уверен жест.

— Във вашето положение по-добре е да ме изслушате. Аз знам почти всичко за вас, господин Лий, ще ви наричам така, това е първото ви име, което ми е известно. Знам греховете, които сте извършили, макар и не по своя воля, в качеството си на каскадьор, мафиоз, комисар, кмет и подозирам тези, които ще извършите като министър. Каква кариера, между другото! По-нататък — мога да докажа престъпната връзка на вашия покровител — менажера под името Робърт Шефър с Брайън Екълз, директор на фирмата, която ви е... създала. Имам снимка на мъртвото тяло на комисаря Роситър от мястото на първата му смърт, веднага след като сте го подменили по време на акцията срещу Донъли. Впрочем една ексхумация и повнимателна аутопсия ще докаже, че Роситър е загинал не в горящата кола в пропастта, а няколко седмици по-рано и тялото му е било консервирано до момента, когато е трябвало от кмет да станете министър. Да продължавам ли, мистър Лий?

— А вие няма да излезете от тази стая! — кресна съществото насреща му.

Бейли не трепна.

— Преди да дойда тук, имах благоразумието да направя своето завещание пред съответния компютър. Малко странно завещание наистина. Ако загина или изчезна, цялата информация по вашия случай ще попадне в терминалите на централните разузнавателни и следствени ведомства и в няколко по-крупни редакции. Заедно с номерата и шифрите на банковите сейфове, където са депозирани няколко комплекта от материалите.

Лицето на събеседника му бе безизразно, но това може би означаваше, че той просто е престанал да следи реакциите си и напрегнато обмисляше.

— Но всъщност вие нямате никакви доказателства — възкликна той. — Всичко, което изброихте, са само... е-е-е... косвени улики, нали така?

— Прав сте, мистър Лий — съгласи се Бейли. — Добре е, че успяхте да го съобразите. Но помислете — ще се вдигне страхотен шум. Общественото мнение ще бъде възмутено. Ще настояват за

разследване. Какво ще кажете за едно детайлно биомедицинско изследване, мистър андроид? — Бейли се надигна от креслото и се наведе насреща му. — А какво ще кажете, ако ви подложат на един малък тест за интелигентност? Впрочем колко е вашият коефициент, мистър андроид? Петдесет? Смешно малко за министър. А може би само четирсет? — Бейли буквално съскаше в лицето на съществото срещу него. — Във всеки случай сигурно е поне малко над законните двайсет — иначе Екълз щеше да е жив, а вие щяхте да сервирате в „Секюрити ин“...

— Шейсет и пет! — не издържа другият. — Шейсет и пет, чувате ли? — кресна още веднъж. — Но това не значи нищо, господин полицай, аз доказах, че мога да бъда всеки, аз съм министър, а вие сте нищо!

Бейли се отпусна доволен в креслото си.

— Ето сега вече можем да говорим по същество. Аз ви държа в ръцете си. Един скандал ще сложи край на министерската ви кариера и невероятно ще затрудни бъдещите ви преobraжения. Но не съм дошъл да ви изнудвам, а да ви направя делово предложение. Но нека най-напред да уточним някои технически подробности. Предполагам, мистър Лий, че за всяко превъплъщение е необходимо да снемат данни от прототипа и да се програмират у вас?

— Да — обидено отговори андроидът. — Необходими са пълни изследвания на антропологичните параметри, на психиката, на движенията и още ред други неща, които не знам.

— Разбирам — кимна комисарят. — За случая с Донъли е била достатъчна само външната прилика. Министърът, лека му пръст, е бил изследван вероятно насилствено в частната клиника. Но как накарахте да се съгласи Роситър?

— Роситър дойде в лабораторията, за да снемем маска от лицето му. Направиха му изследванията в състояние на хипноза — андроидът вече се беше предал напълно.

— Нещо такова си представях — каза Бейли. — Всичко това потвърждава, че идеята ми наистина е добра. Това място, мистър Лий — той посочи бюрото на министъра, — е краят на вашата кариера. Менажерът и неговата компания имат нужда именно от министър на правосъдието. Те не могат да си представят по-силен покровител.

— Но аз, аз вече нямам нужда от тях! — андроидът се изсмя съвсем автентично: — Аз съм министър! Министър, господин полицай! Какво можете да ми предложите вие! Да стана президент?

— Точно така — спокойно отвърна Бейли. — Предлагам ви да станете между другото и президент. Но по-важното е, че вие ще можете във всеки момент да бъдете който си искате. Ето това е голямото, което ви предлагам, господин министър. Разнообразие! Не знам дали мога добре да си представя вашите желания, но навярно ще ви бъде интересно да използвате пълноценно възможностите си за превъплъщаване.

— Прав сте! — андроидът скокна от мястото си. Вълнението му беше абсолютно убедително. — Онези идиоти твърдят, че конструктивно съм по-глупав от тях. Но аз мога да заема мястото на всеки от тях. На мен ми харесва тази игра, мистър Бейли. Аз мога да бъда всеки. Защо да не стана и президент?

— Но не с помощта на досегашните ви приятели, господин министър. Чуйте ме внимателно. Връзката с организираната престъпност крие много рискове. За всяка нова роля — ново престъпление. За да станете президент, ще трябва да подмените президента, но рано или късно ще се провалите.

Бейли вече разпознаваше изражението на мъчително обмисляне.

— А как ще стане тази работа според вас?

— Просто ще ви изберат, господин министър.

— Невъзможно е! Аз не мога да надприказвам тези умници, които се кандидатираат. Аз мога само да подменям, мистър Бейли, и то дяволски добре, нали така?

— Ще подмените мен.

Ако оня насреща му беше човек, той непременно би зяпнал от изненада. Андроидът не зяпна. Той просто замълча.

— Аз, разбира се, ще остана жив — продължи Бейли. — Просто ще станем двама.

— Тук има нещо опасно — събеседникът му не можа да анализира по-дълбоко предложението.

— Опасен е досегашният ви стил. Помислете и за това — ако заемате висок пост, все пак ще имате нужда от съветници. Промяна на целия кабинет на важно лице, и то след нещастен случай, атентат или нещо подобно е твърде подозрително, нали? Не можете да подмените

всички. Ако работите с мен, единственият ви съветник и доверено лице ще бъдете самият вие, тоест аз. Ще имаме още един помощник, който ще пази нашата тайна и ще решава техническите проблеми на играта ни. Имам подходящ човек, между другото, много способно момче. И така, аз ще се появявам винаги, когато се налага пред много хора да се мисли, да се отговаря, да се спори и така нататък. Простете за откровението, господин министър, но първата публична дискусия, в която ще се наложи да участвувате, ще сложи край на кариерата ви.

— А нима вие сте толкова умен, че да ви изберат за президент?

— Както казах, ще изберат вас. Аз разчитам на вашите качества. Имам предвид неограничените ви способности да играете роли, да копирате, да дублирате. Вие имате вече богат опит в социалното превъплъщаване. Ще бъдете звезда на политическата сцена, господин Лий. Ще наемем най-добрите специалисти по психология, социология, най-добрите артисти, сценаристи и режисьори. Те ще създават вашия облик за пред публиката. Всяка подробност на поведението ви ще бъде обмислена и програмирана. Когато трябва да бъдете сред бизнесмени, ще бъдете бизнесмен — сериозен, разумен, пресметлив. Сред политиците ще бъдете политик — сдържан, достоен, твърд. Пред избирателите ще бъдете най-обикновен човек — разбиращ, пряк, дори простоват. Между аристократите ще бъдете истински крал — Бейли си пое дъх и продължи. — Вярно, ще трябва да се задоволите с моето лице, но то не е лошо и с обикновените хитрости може да стане малко по-интелигентно и благородно. Ще трябва да понауча и аз нещо от актьорския занаят за случаите, когато ще ви дублирам, но това ще бъде сравнително рядко.

Андроидът не каза нито дума, но усмивката, която показва на лицето си, изразяваше задоволство. Той наистина беше свършен.

— Вярвайте ми, господин Лий, вас ще ви изберат!

— А как ще започнем? — запита „министърът“.

— Вие вече сте били полицаи и за да не се връщаме много назад, ще трябва като министър да ме повишите. Примерно — шеф на северния район.

— Пак полицаи? — недоволно промърмори Лий.

— Първо трябва да се справим с Менажера и неговите съучастници.

— Те са опасни хора, господин Бейли.

— Знам — каза Бейли. — Вие ще ми посочите имената на всички, които знаят за вас. Аз ще ги обезвредя. Един съкрушителен удар срещу организираната престъпност! Господин министър, това ще бъде първата ви крачка към славата.

— Почвам да вярвам, че всичко това е възможно — замислено каза андроидът. — Президент — никак не е лошо. Но къде е разнообразието, което ми обещахте? Това е всъщност само една роля, в която ще стигна до върха. А после?

— После? После аз ще остана президент, господин Лий, а вие ще бъдете който си поискате. Но както ви казах, без убийства. Ще измисляме за вас фиктивни личности. Нашите писатели и сценаристи ще ви изнамерят много по-интересни роли, отколкото може да предложи, така да се каже, живият материал.

Бейли уморено избърса потта от челото си.

— Вярвайте ми, господин Лий, това ще бъде най-интересната и необикновена игра на света.

— Дявол да го вземе — каза „министърът“ — наистина е така!

20.

Оглушителните ръкопляскания и възгласите на тълпата заплашваха да взривят огромната зала. Под лъчите на прожекторите, под ослепителните блясъци на фотосветкавиците господин президентът се изкачи на трибуната, съпроводен от цяло съзвездие от най-блестящите политици на страната. Когато се изправи зад микрофоните, фигурата му в елегантен светъл костюм ефектно се откри на фона на националния флаг. Лицето му бе приветливо и съсредоточено, усмивката изразяваше едновременно благодарност и превъзходство, сянката от горчицина в бръчиците край очите намекваше за съзнанието за тежка отговорност.

Акламациите не стихваха. Над разлюлените лозунги избухнаха фойерверки. Президентът елегантно размаха ръка над главата си. Сдържаното приветствие неусетно премина в повелителен жест. Залата стихна...

Бейли гледаше лицето си на екрана на телевизора, устните му беззвучно повтаряха всяка дума на президента. Знаеше всяка дума от речта, всяка точно премерена пауза, всеки жест. Години беше очаквал този миг и сега преживяваше радостта от победата, сякаш самият той беше на трибуната и омагьосваше избраното множество. От залата го делиаха само няколко метра и една непреодолима за непосветените врата. Все пак това беше неговият час. Напълни чашата си, без да откъсва поглед от екрана.

Камерата обхождаше бавно групата от видни личности зад президента. Началникът на личната охрана така добре се вместише между тях, че Бейли се усмихна. Уловил погледа на обективите, Уолдърн едва забележимо, но многозначително притвори клепачи. Бейли се усмихна по-широко, вдигна чашата срещу образа му на екрана и отпи...

... Речта завършваше. Бейли се изправи, пое си дъх, вдигна властно ръка и...

... стовари юмрук върху невидимия противник. Залата изтръпна от силата на този жест. Гласът на президента, глас на месия и съдник, гърмеше от репродукторите.

... защото идва краят на времената на страх и насилие, на недоверие, престъпления и лъжи. Милионите граждани на тази страна жадуват спокойствие и сигурност. Ние ще им ги дадем. И няма да се спрем пред нищо, да, няма да се спрем пред нищо, за да изпълним свещения си дълг пред висшите идеали на свободата, истината и справедливостта.

Публикувано във вестник „Орбита“, броеве
39,40,41,42,43,44/1984 г.

Публикувано под името „Велко Бориславов“.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.